

СТРАТЕГІЇ ВИЖИВАННЯ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Безсонний В.Л., Голенищева Є.Ю.

Харківський національний економічний університет ім. С.Кузнеця,
Харків, Україна

Воєнний стан значно вплинув на всі аспекти економічного життя України, включаючи індустрію гостинності, яка зазнала значних втрат і змін. До прямих наслідків можна віднести те, що багато готелів, ресторанів, курортів та інших закладів гостинності зазнали фізичних пошкоджень або були знищені, особливо в регіонах, найбільш уражених бойовими діями. Непрямі наслідки – це відтік туристів, припинення міжнародних та внутрішніх подорожей, що призвело до різкого зниження доходів від туризму.

Виникла потреба переорієнтація на внутрішній ринок – за умов війни та закриття міжнародних кордонів, фокус змістився на внутрішній туризм та обслуговування місцевого населення. Готелі та інші заклади адаптуються до нових реалій, наприклад, перетворившись на тимчасові житла для переселенців або навіть бази для волонтерських організацій.

Сектор повинен шукати нові способи надання послуг, такі як віртуальні тури або онлайн-бронювання, для пристосування до змінених обставин. Важливість урядової підтримки для відновлення та стимулювання зростання сектору, включаючи податкові пільги, субсидії та фінансові гранти.

Необхідно зосередити увагу на деяких важливих аспектах, які будуть основою розвитку туристичного сектора, зокрема місця археологічних розкопок.

Стратегія розвитку могла б бути такою:

- вибір елементів управління, які пом'якшують наслідки війни у секторі гостинності.
- підтримка інвестиційних проектів у сфері гостинності за рахунок формування повоєнного відповідного інвестиційного клімату, щоб забезпечити та запропонувати привабливі стимули для інвесторів;
- знизити залежність від вертикальних інвестицій у туристичних районах та об'єктів, які все ще знаходяться на деякому віддаленні від бойових дій;
- підвищення продуктивності праці персоналу в індустрії гостинності завдяки індивідуальній продуктивності та підготовці кадрів у рамках державної системи освіти.

Список літератури

1. Полотай, Б. Я., Жмур-Клименко, Б. В. Ресторанний бізнес під час війни. *Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі*. 2022 (7), С. 37-42.
2. Кізюн, А. Г., Гуцал, Л. А., Цуркан, І. М. Аналіз розвитку індустрії туризму в Україні в умовах російсько-української війни. *Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі*, 2023, (8), С. 79-87.

Безсонний Віталій Леонідович, к.т.н., доц., 095-78-093-78,
bezsonny@gmail.com
Голенищева Єлізавета Юріївна